

Handläggare
Håkan Serdén
Telefon: 08-508 01 114**Till**
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Revidering av Vision 2030 – ett Stockholm i världsklass

Remiss från kommunstyrelsen (KS-dnr 025-634/2014)

Förslag till beslut

Tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen

Olle Johnselius
stadsdelsdirektörVerner Stadthagen
administrativ chef

Sammanfattning

Stadsledningskontoret har efter samråd med parter såväl inom som utom stadens egen organisation upprättat ett förslag till revidering av Vision 2030 – ett Stockholm i världsklass. Det nu gällande visionsdokumentet antogs av kommunfullmäktige i juni 2007. Revideringen motiveras av omvärldsförändringar i form av snabbare befolkningsökning, nya grupper med behov av stöd, förändrade krav på den kommunala servicen samt nya stora infrastruktursatsningar.. Visionen redovisas under tre huvudteman: Stockholmnarnas stad, Innovativ och växande samt Mångsidig och upplevelserik. Förvaltningen anser att förslaget är välskrivet, har strukturerats om och blivit något kortare och tydligare – bland annat genom att sexton underavsnitt numera blivit tolv. Förvaltningen har i allt väsentligt inga invändningar mot förslaget till reviderad version av Vision 2030, men har några kommentarer till vissa avsnitt.

Bilagor

1. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande 2014-04-25
2. Förslag till reviderad Vision för Stockholm år 2030, april 2014 (Bilaga till SLK:s tjut 2014-04-25)

Remissbehandling

Stadsledningskontoret har efter samråd med parter såväl inom som utom stadens egen organisation upprättat ett förslag till revidering av Vision 2030 – ett Stockholm i världsklass. Det nu gällande visionsdokumentet antogs av kommunfullmäktige i juni 2007. Förslaget till revidering har av kommunstyrelsen remitterats för yttrande till samtliga stadsdels- och facknämnder i staden samt stadens egna bolag. Härutöver har ärendet remitterats till kommunstyrelsens pensionärsråd, kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor, Stockholms läns landsting, Mälardalsrådet, KSL (Kommunförbundet Stockholms län), länets samtliga kommuner, Stockholms Handelskammare samt Stockholms Universitet och de fem största högskolorna i Stockholmsområdet. Remisstiden sträcker sig till den 10 september 2014. Kommunfullmäktige väntas ta ställning till förslaget under senhösten 2014.

Stadsledningskontorets överväganden och förslag redovisas i bilaga 1 till detta tjänsteutlåtande (*Bilaga 1*). I bilaga 2 redovisas det föreslagna reviderade visionsdokumentet (*Bilaga 2*).

Förslag till reviderad Vision för Stockholm 2030

En i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande intagen sammanfattning är i dess inledande avsnitt av följande lydelse.

”Sedan stadens gemensamma vision om Ett Stockholm i världsklass 2030 togs fram under 2006 och 2007 har omvärlden förändrats och därmed också stadens långsiktiga förutsättningar. Befolkningstillväxten har gått betydligt snabbare än beräknat. Stockholm kommer att vara en miljonstad redan i början av 2020-talet, inte år 2030, vilket visionsarbetet utgick ifrån.

Den snabba tillväxten skapar än större utmaningar för att planera framtidens Stockholm och tillgodose alla de olika behov och önskemål dagens och morgondagens invånare har. Målet är ett Stockholm med hög livskvalitet för invånare i olika åldrar och med vitt skiftande bakgrunder. Det gäller att värna det goda i Stockholm – de offentliga rummen, närheten till naturen, Mälaren och Saltsjön, och hög kvalitet i offentligt finansierad service – samtidigt som vi bygger nya bostadsområden med god kollektivtrafik där man med trygghet kan åldras eller låta barnen växa upp och där det finns förskolor och skolor som ger barnen kunskaper och färdigheter för livet.

Utifrån uppdrag av kommunfullmäktige har ett arbete med utvärdering och revidering av Vision 2030 genomförts sedan hösten 2012. Arbetet har letts av stadsledningskontoret och har involverat ett

stort antal medarbetare i staden på olika nivåer, bland annat stadens förvaltnings- och bolagschefer. Även akademierna och länsstyrelsen i Stockholms län har involverats. Arbetet, under ledning av en styrgrupp, har bedrivits i åtta olika delprojekt som utifrån olika perspektiv har analyserat utvecklingstendenserna och den förväntade framtidsutvecklingen inom visionens tre teman. Diskussioner och dialoger har även skett med externa grupper, så kallade fokusgrupper.

Hela arbetet har legat till grund för den nu föreslagna revideringen av Vision 2030 – ett Stockholm i världsklass, som redovisas i detta ärende.”

Under visionens tre huvudteman redovisas några utvecklingstendenser, vilka av förvaltningen kan sammanfattas enligt följande.

Utvecklingstendenser

Stockholmarnas stad

- Förtroendet för politiker och tjänstemän behöver vara starkt. Dialogen med stockholmarna behöver utvecklas för att underlätta en positiv utveckling av staden.
- Det är viktigt att stadens medarbetare ges möjligheter till inflytande, delaktighet och utveckling av nya innovativa arbetssätt som tar tillvara den nya teknikens möjligheter, och en ständig kvalitetsförbättring.
- Kompetensförsörjningsfrågor kommer alltmer i centrum. En ny syn på vård- och serviceyrken är avgörande liksom ett starkt ledarskap. Likaså är det viktigt att höja statusen för de pedagogiska yrkena där rekryteringsbehovet är mycket stort.
- Dagens kompetenskrävande arbetsmarknad kräver att fler slutför sin gymnasieutbildning.
- Stockholmarna önskar en trygg, tolerant och öppen stad, men efterlyser samtidigt en mer sammanhållen stad med närhet till service och trivsel i stadens alla delar. En fysiskt sammanhållen stad ger bättre förutsättningar för en socialt sammanhållen stad.

Innovativ och växande

- En förbättrad internationell tillgänglighet lyfts fram som en viktig utvecklingsfråga för fortsatt framgång.
- En tydlig svaghet på arbetsmarknaden är att utrikesföddas kompetens inte i tillräcklig omfattning tas till vara. Snabbare integrering av nyanlända och en bättre språkundervisning är viktiga insatser.

- För att Stockholm ska bli en världsledande kunskapsregion behöver samverkan mellan högre lärosäten, forskare, företag och offentlig verksamhet stärkas.

Mångsidig och upplevelserik

- Den stora bristen på lägenheter, framför allt på små lägenheter och studentbostäder, har lett till att stadens mål för bostadsbyggandet har reviderats upp till 140 000 nya bostäder till år 2030.
- Det är viktigt att sträva efter stadsdelar med blandade funktioner, då blir stadsdelarna trygga och levande. En stor utmaning i den växande staden är också att via god planering säkra tillgången till kommunalt finansierad service liksom behovet av trivsamma offentliga miljöer såsom parker, grönområden och idrottsytor.
- Det finns en stor potential för att utveckla system för dynamisk trafikledning som kan optimera användningen av befintlig infrastruktur, tillhandahålla resval och styra efterfrågan mot hållbara lösningar.
- Staden har antagit ett mycket ambitiöst mål om att vara fossilbränslefritt år 2050. För att klara av detta behövs en mängd åtgärder och ett aktivt samarbete mellan privata och offentliga aktörer i Stockholmsregionen samt stockholmarna.
- Stockholm är redan idag en enastående stad på vatten. Detta kan förstärkas. Fler kajer kan göras levande genom att verksamheter såsom restauranger, caféer och utställningar etableras på och längs med kajerna samt att tillgänglighetsanpassade promenadstråk anläggs.

Stadsledningskontorets sammanfattning avslutas med följande avsnitt.

”Vision 2030 – ett Stockholm i världsklass

Stockholm år 2030 kommer att vara en annorlunda stad än den vi ser omkring oss idag. Utifrån de utvecklingstendenser som redovisas i detta tjänsteutlåtande har ett förslag till reviderad vision tagits fram. Visionen är ett strategiskt åtagande från Stockholms stads sida att arbeta i visionens riktning under de kommande decennierna. Några av de förändringar som föreslås är att avsnittet om Medborgarnas Stockholm, numera Stockholmarnas stad, inleder visionen. Mjuka värden som bemötande och dialog har lyfts fram.

Stockholm år 2030 är stockholmarnas stad – en trygg och sammanhållen stad där alla är välkomna. Här finns en stark framtidstro och stockholmarna är stolta och positiva till att staden växer och att så många människor vill bo och verka här. Stockholmarna känner sig delaktiga i stadens utveckling och att de har inflytande över sin var-

dag. Det finns många alternativ att välja mellan i allt från utbildning och omsorg till boende, kultur och fritidsaktiviteter.

Stockholm år 2030 är samtidigt innovativt och växande – en stad som attraherar företag, arbetskraft och studenter från hela världen. Stockholmsregionen är känd för sitt inspirerande entreprenörs- och innovationsklimat, en välfungerande arbetsmarknad, en högklassig infrastruktur och för världsledande utbildning och forskning inom bland annat informationsteknik, life science och miljöteknik.

Stockholm år 2030 är mångsidigt och upplevelserikt - en kontrasternas stad som präglas av tolerans och öppenhet. Här samsas en intensiv storstadspuls med en unik natur där det går att och bada mitt i city. Här finns ett rikt nöjes- och kulturliv, men också en infrastruktur som gör det möjligt för stockholmarna att leva klimatsmart. En medveten teknikutveckling, en genomtänkt stadsplanering i stadens alla delar och en hög ekonomisk tillväxt ger goda förutsättningar för en uthålligt växande stad.”

Vision 2030 utgör inom hela koncernen Stockholms stad det mest långsiktiga och övergripande styrdokumentet. Inriktningsmål och verksamhetsmål samt övriga kompletterande styrdokument måste justeras så att dessa anpassas till den uppdaterade Vision 2030. Visionen som den uttrycks i mål, indikatorer och aktiviteter följs upp inom ramen för stadens system för integrerad ledning och uppföljning av verksamhet och ekonomi - ILS.

I övrigt hänvisas till dels förslaget till reviderad Vision för Stockholm 2030 (28 sidor) (*Bilaga 2*), dels de överväganden och motiv till föreslagna förändringar som redovisas i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande (114 sidor) (*Bilaga 1*).

Förvaltningens synpunkter

Vision 2030 utgör ett dokument där staden uttrycker sin strävan efter hur framtidens Stockholm ska gestaltas. Förvaltningen har valt att med utgångspunkt från sina erfarenheter lämna synpunkter på visionen från ett mer eller mindre renodlat Rinkeby-Kista-perspektiv. Förvaltningens redovisar först några övergripande synpunkter och lämnar sedan synpunkter under samma rubriker och i samma ordning som de redovisas i förslaget till reviderad Vision 2030.

Övergripande synpunkter

Förvaltningen kan konstatera att Vision 2030 nu blir uppdaterad med hänsyn till viktiga omvärldsförändringar som inträffat sedan år 2007: snabbare befolkningsökning, nya grupper med behov av stöd, förändrade krav på den kommunala servicen samt nya stora infrastruktursatsningar. Förslaget är välskrivet, har strukturerats om och blivit något kortare och tydligare – bland

annat genom att sexton underavsnitt numera blivit tolv. Visionen föreslås utgå från samma tre teman som tidigare, dock med en omvänd ordning med de mer ”mjuka” frågorna först (Stockholmarnas stad) och därefter de mer ”hårda” eller stadsbyggnadsmässiga (Innovativ och växande respektive Mångsidig och upplevelserik). Förvaltningen anser dock att det kan övervägas att allra först i dokumentet lägga de avsnitt i förslaget som nu ligger sist och berör genomförandet eller hur staden ska låta visionen genomsyra såväl det politiska som det förvaltningsmässiga arbetet. Där betonas inte bara nödvändigt samarbete över nämnd- och förvaltningsgränser utan även med andra kommuner, landstinget och staten.

Förvaltningen har i allt väsentligt inga invändningar mot förslaget till reviderad version av Vision 2030, men har några kommentarer till vissa avsnitt.

Stockholmarnas stad

Service av högsta kvalitet

Förvaltningen anser att avsnittet om staden som arbetsgivare kan utvecklas ytterligare. För att kunna attrahera de bästa medarbetarna och cheferna behövs en tydligare målsättning när det gäller utvecklingsmöjligheter inom staden och alternativa karriärvägar, vilka möjliggör en positiv rörlighet inom staden.

Delaktiga och trygga

Under denna rubrik betonas mål om fungerande samrådsprocesser med invånarna och högt valdeltagande för demokratisk delaktighet samt känsla av trygghet och upplevelse av en ren, snygg miljö.

Inom staden behöver olika samrådsprocesser/medborgardialoger med invånarna utvecklas. Även om erfarenheterna av boendedialoger inom Järva- stadsdelarna är goda, bedömer förvaltningen att de fysiska samrådsprocesserna med invånarna behöver utvecklas. Erfarenheterna från Rinkeby-Kista tyder på att detta blir särskilt viktigt i anslutning till den kommande förtätningen av bebyggelsen inom olika delar av staden.

När det gäller valdeltagande, trygghet och ren miljö är skillnaderna mellan olika delar av staden stora. Invånarna i Rinkeby-Kista uppvisar låga värden i samtliga dessa avseenden. Valdeltagandet i Rinkeby-Kista ligger som helhet i storleksordningen 20-25 procentenheter under genomsnittet för staden. Ett par av områdets stadsdelar är drabbade av social oro och kriminalitet. Rinkeby-Kista utgör en av de tre stadsdelsområden där invånarna är minst nöjda med renhet och städning. För att i enlighet med Vision 2030 få nämnda värden att väsentligt bli bättre, bedömer förvaltningen, att det kommer krävas långsiktiga och omfattande insatser vad avser såväl infrastruktur och bostäder som skola, socialtjänst, fritid och kultur.

Utbildning i världsklass / En stad av mångfald – En sammanhållen stad

I stadsdelsområdets grundskolor är resultaten låga på grund av det stora inslaget av elever som både har invandrat efter grundskolestarten och har föräldrar som saknar gymnasieutbildning. Förvaltningen har inget att erinra mot visionens målformuleringar i detta avsnitt, men kan konstatera att målen förutsätter kraftiga skolsatsningar inom Rinkeby-Kista av såväl kvalitativ som kvantitativ karaktär om målet samtidigt ska vara en sammanhållen stad där skillnaderna mellan stadens olika delar inte ökar utan tvärtom minskar. Förvaltningen delar stadsledningskontorets uppfattning att skolan i en sammanhållen stad utgör ett naturligt nav i stadens olika delar.

I Rinkeby-Kista är ohälsotalen alltför höga. Detta gäller även för barn och ungdomar. I avsnittet Utbildning i världsklass beskrivs idrott tillsammans med kultur och andra fritidsaktiviteter som något som ”bidrar till att utveckla barns och ungdomars fysiska och psykiska hälsa samt sociala förmåga”. Idrott beskrivs under avsnitten En stad av mångfald, En levande stad och Världsberömd upplevelsestad mer ur ett evenemangs- och publikperspektiv än som en reguljär vardagsaktivitet. Ur ett folkhälsoperspektiv är det en stor utmaning är att få barn och ungdomar att vara mer fysiskt aktiva. Förvaltningen saknar tydliga målsättningar i visionsdokumentet för att få barn och ungdomar att motionera och röra sig mer.

Mångsidig och upplevelserik*Levande stad*

I förslaget till Vision 2030 anges att det i nya stadsdelar i innerstadens utkant (Norra Djurgårdsstaden, Söderstaden och Hagastaden) samt Kista Science City ”blandas kunskapsföretag, tjänsteföretag och boende med en god tillgång till kultur, nöjen och mötesplatser”. På andra ställen i visionsdokumentet anges att det ”i stadens alla delar finns ett brett utbud av service, varor och tjänster” – inte minst i de s.k. tyngdpunkterna utanför innerstaden – däribland Kista. Förvaltningen vill i detta sammanhang peka på att det i Kista och övriga Järvastadsdelar med totalt snart 70 000 invånare saknas en scen för professionella teater-, musik- och dansföreställningar.

Ett välfungerande transportsystem

Förvaltningen noterar här att det i förslaget till reviderad Vision 2030 numera anges att tunnelbanan har byggts ut ”från Akalla till Hjulsta och Barkarbystaden”. Att koppla samman tunnelbanans norra och södra grenar på Blå linjen skulle medföra stor utvecklingspotential för berörda stadsdelar (Rinkeby, Tensta, Hjulsta, Akalla, Husby och Kista) vad gäller bostäder, arbetsplatser samt offentlig och kommersiell service. Härigenom skulle också förutsättningarna för en integrerad och sammanhållen stad öka.

Världsberömd upplevelsestad

Detta avsnitt inleds med rader om världsunika attraktioner med anknytning till vatten, rena sjöar och vattendrag samt många strandbad. Vidare anges att ”tillgängligheten till stränder och vattnet har utvecklats till en unik kvalitet för alla stockholmare”. Förvaltningen kan konstatera att detta ur ett Rinkeby-Kista-perspektiv bör innebära att ett friluftsbad äntligen anläggs på Järvafältet med god tillgänglighet från omgivande sex stadsdelar med dess snart sammanlagt 70 000 invånare.

Förvaltningen föreslår att tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen.
